

Bertsoak eredutzat hartuz ahozkotasuna lantzeko metodoa aurkeztu dute UEUn

Andoni Egañak eta Joxerra Gartziak jorratuta, lau ikastetxetan erabili da jada

Eva Aranguren / Iruñea

Bertsoak eredutzat hartuta, ahozkotasuna lantzeko metodo berria aurkeztu dute Andoni Egañak eta Joxerra Gartziak UEUk Iruñean antolatutako Bertsolaritza ikastaroan. Iragan abenduan bukatu zuten egileek sistema berri honen diseinua eta, jadanik, Gipuzkoako lau ikastetxetan erabili da.

BERTSOEN adierazkortasunaren emankortasuna abiapuntutzat hartuta, ahozko hizkera hobetzeko sistema didaktiko bat jorratzea pentsatu izan zuten bi adituek, egungo gazteen «diskurtso pobrea» ikusita zerbait egiteko beharra sortu zitzaizenean. Hala adierazi zuen iragan astean Joxerra Gartzia EHUko irakasleak ahozkotasuna lantzeko metodo berria UEUn aurkezteko Iruñera hurbildu zenean.

Idea bururatu zitzaizen egungo gazteriaren hizkera txiroa eta bertsolaritzan aritutako jendearen espresibitate aberastasunaren arteko aldea ikusterakoan. «Gure aurreko belaunaldiak komunikazio gaitasun ikaragarria zuen. Niri bertsolariekin asko egotea egokitu zait eta harreman horrek ohartarazi nau daukagun hizkuntza gaitasunetik oso gutxi erabiltzen dugula, gure burua oso gutxi

GARI GARATIALDE

Joan den uztailaren 6an ahozkotasuna lantzeko metodo berria bertsolariei irakasteko egin zuten ikastaroaren irudia, Zarautzen.

erabiltzen dugula», gehitu zuen.

Aho-fitxak, oinarria

Metodo honen helburua, beraz, gazteei jendaurrean hitz egiteko gaitasuna lantzeko baliabideak ematea da. «Izan ere, gaur egungo gizartearen gero eta garrantzi handiagoa dauka ahozko komunikazioak», azaldu zuen Gar-

tziak Iruñean egindako aurkezpenean.

Sistema berri hau aho-fitxetan oinarritzen da. «Lehendabizi, bertsoak aztertzen ditugu, haietan erabiltzen diren egitura eta espresioetan erreparatuz, hauek esan nahi dutena eta lortzen duten efektua aztertuz. Ondoren, sentimendu hori adierazteko esamolde berriak asmatzen ditugu», azaldu

zuen Joxin Iturrioz UEUko Bertsolaritza tailerreko arduradunak. Iturrioren ustez, egun hitz egiten den euskara gehiegi oinarritzen da hizkuntza idatzian, dagokion freskotasuna galduz.

Lehenengo lan pilotuak Gipuzkoako lau ikastetxetan aurrera eramanez, baina egileen asmoa da Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza osoan aplikatzea.

Koldo Izagirre:
«Orixe desmitifikatu beharra dago»

■ XX. mendeko
poesiaren inguruko
hitzaldia eman du

E. A. / Iruñea

KOLDO Izagirre idazlearen ustez, «Orixe desmitifikatu beharra dago, idazlearen beraren onerako». Hala esan zuen atzo Larraionan Udako Euskal Unibertsitateko saio osagarri bezala XX. mendeko euskal poesiari buruz eskaini zuen hitzaldian.

Izagirrek jadanik gai honen inguruko hamar lan kaleratu ditu, eta 2001. urtea bukatu baino lehen, beste 30 kaleratzeko asmoa dauka, honela XX. mendeko euskal poesiaren antologia osatuz.

Aukeraketa zaila

Idazleak esan zuenez, antologia horretan agertuko diren 40 poetak aukeratzea lan zaila izan da. «Dauden guztiak merezimendu osoz daude, baina antologia guztiak dira injustuak, eta batzuk kanpoan geldituko ziren nahiz eta sartzea merezi izan», adierazi zuen.

«Badira, esaterako, kalitate handiko poemak idatzi arren, gutxi egin dituztenak. Dauzkagun poesia gutxi horiek ez dute liburuskara osatzeko adina ematen eta kanpoan gelditu dira. Antonio Valverde, adibidez», azaldu zuen.

Jada kaleratu dituen hamar egileei buruz mintzatu zen Izagirre, guztiak lotzeko haria arbolaren irudia izan zelarik.

Aipatutako poetak izan ziren Luis Berrizbeitia, Iñigo Aranbarri, Itxaro Borda, Bernardo Atxaga, Arantxa Urretabizkaia, Joxe Azurmendi, Nemesio Etxaniz, Xabier Iratzeder, Salbatore Mitxelena, Lizardi, Otaño eta Orixe.

Azken honi eman zion garrantzi berezia saioan. Izagirreraren ustez, Orixeren *Euskaldunak* izeneko poesia ospetsua ez da poetaren lan onena. «Enkarguz egindakoa izan zen. Baina Orixeren lan eman korrena exiliokoa da. Orixezaleek beraiek ere baztertu duten obra da», adierazi zuen.

Juan Mari Agirregabiria • UEUKO FISIKA SAILEKO KIDEA •

«Iritzi guztiak ez dira errespetagarriak»

Astrologia, azti-lana eta haien pareko disziplinek gero eta arrakasta handiagoa dute herri garatuetakoz gizariteetan. Juan Mari Agirregabiria EHUko fisikariak joera horrek sortzen dion kezka planteatu du UEUn.

■ Zerk kezkatzen zaitu fisikari gisa?

Komunikabideetan, lagunen artean, familian esaten den iritzi bat eta, gero eta gehiago, maila altuagoko jendeak errepikatzen duena; hots, iritzi guztiak errespetat-

garriak direla. Eztabaidatzekoan postulatu moduan erabiltzen da, baina tontake-ria hutsa eta kaltegarria da: iritzi guztiak ez dira errespetagarriak, pertsonak bai.

■ Astrologia eta honelako 'diziplinak', esaterako?

Naturaren azalpenean, adibidez, astrologiak ez du inolako erantzun erabilgarri-rik ematen. Zientziaren benetako lana ez da magia edo 'zientzia' paranormalen parekoa.

■ Nolako kalteak sortzen

ahal dituzte sineskeria hauek?

Pertsonen horrelako gauzetan denbora ematea eta, bitartean, ez ezagutzea nola-koa den gure mundua. Jendeak askoz ere gehiago daki horoskopoiari buruz genoma famatuari buruz baino. Ikusten ari da Ipar Amerikan jendeak gero eta gutxiago aukeratzen dituela zientzie-tako ikasketak; urte batzuetan hemen berdin gertatuko da. Estatu Batuetan ez dago arazorik, bertakoak ez badi-

ra beste herrialdeetako zientzilariak eramango dituztela-ko, baina hemen zer egingo dugu?

■ Zergatik indartu dira 'diziplina' horiek?

Funtsezko mekanismo batean oinarritzen da. Bada-kigu bizitza bukatu behar zaigula eta beldurra dauka-gu... baina edozein gauza sinesteko prest izateko pau-so handi bat eman behar da, eta pertsona askok ematen dute. Hau, niretzat, oso gau-za penagarria da.